

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 290/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. V. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. A. B., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 100/99 v spojení s postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 6/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2005 doručená sťažnosť JUDr. V. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 100/99 (pôvodne vedenom pod rovnakou spisovou značkou na Okresnom súde Partizánske) v spojení s postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 6/03.

Sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedol, že bol v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 1 T 100/99 v postavení jedného z poškodených. Rozsudkom označeného súdu z 19. apríla 2002 bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie o občianskoprávných veciach. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske, na základe čoho krajský súd po preskúmaní všetkých jeho výrokov podľa ustanovenia § 254 ods. 1 Trestného poriadku uznesením sp. zn. 2 To 6/03 zo 7. septembra 2005 napadnutý prvostupňový rozsudok potvrdil.

Sťažovateľ poukázal tiež na to, že „Od podania žaloby dňa 30. 07. 1999 teda do dnešného dňa uplynulo viac ako 6 rokov, pričom súd vo veci nekonal a nekoná a meritórne vo veci o našom nároku na náhradu škody v adhéznom konaní nerozhodol.

Namiesto toho, aby súd rozhodol o našom nároku na náhradu škody, Okresný súd Partizánske i Krajský súd v Trenčíne za viac ako 6 rokov nedokázali určiť rozsah škody spôsobenej odsúdenými, a nás s naším nárokom odkázali na konanie na Okresnom súde Partizánske, ktorý je na rozhodovanie vo veci v občianskoprávnom konaní miestne a vecne príslušný.

Nakoľko nekonaním uvedených súdov nemáme iného východiska, musíme podať, tak aby náš nárok nebol premlčaný v lehote odo dňa uplatnenia práva u orgánov činných v trestnom konaní do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 19. 04. 2002, č. k. 1 T 100/99, potvrdeného uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07. 09. 2005, č. k. 2 To 6/03, novú žalobu v občianskosúdnom konaní“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol, aby ústavný súd jeho sťažnosti vyhovel a nálezom vyslovil, že:

„1. Okresný súd Topoľčany a Krajský súd v Trenčíne v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Partizánske pod spisovou značkou 1 T 100/99 a na Krajskom súde v Trenčíne pod spisovou značkou 2 To 6/03 porušil právo JUDr. V. K., bytom B., aby sa jeho vec prejedнала bez zbytočných prieťahov v konaní, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. JUDr. V. K. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 400 000,- Sk (slovom štyristotisíc korún slovenských), ktoré sú Okresný súd Topoľčany a Krajský súd v Trenčíne povinní zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. V. K., JUDr. A. B., (...), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ napokon žiadal, aby mu bola priznaná úhrada trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma,

či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu, ktorým sú aj zbytočné prieskumy v konaní pred všeobecnými súdmi, sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), keďže zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto (kogentnej) lehoty odpustiť neumožňuje (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 100/99 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 6/03.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prieskumov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) nezávislým a nestranným súdom (...).

Z obsahu sťažnosti, ako aj z informácie poskytnutej v tejto veci ústavnému súdu okresným súdom vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené 7. septembra

2005, keď krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 6/03 potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 100/99 z 19. apríla 2002 [§ 139 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku].

Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 14. novembra 2005 a podaná na poštovú prepravu 10. novembra 2005. Ústavný súd poznamenáva, že na základe ustálenej praxe považuje dvojmesačnú lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde za procesnoprávnú, a preto posledným dňom, keď sťažovateľ mohol podať sťažnosť, bol 7. november 2005.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, s prihliadnutím na deň 7. septembra 2005, keď bolo napadnuté konanie, ktorým mali byť porušené označené práva sťažovateľa, právoplatne skončené, a deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu, t. j. 14. novembra 2005, je možné konštatovať, že lehota ustanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľovi uplynula skôr, než podal túto sťažnosť.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03, I. ÚS 97/05) je aj právny názor, podľa ktorého sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorý (účel) sa dosiahne právoplatným rozhodnutím (napr.

I. ÚS 208/03) a spravidla ho už nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení napadnutého konania.

Ústavný súd konštatuje, že v čase, keď sa sťažovateľ domáhal ústavnej ochrany, už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal pred právoplatným skončením namietaného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo. Preto bolo možné jeho sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá, ústavný súd už o jeho návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a na úhradu trov konania nerozhodol, lebo ich poskytnutie je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy (resp. § 56 ods. 4 a § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) viazané na vyhovenie sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2005